

Recenzie:

„Mediocritate și Excelență - o radiografie a științei și învățământului din România”- vol. 6

**Volum editat de:
Petre T. Frangopol
Casa Cărții de Știință, Cluj Napoca, 2016, 310 pag.**

Book review:

„Mediocrity and Excellence – radiography of science and education in Romania” –vol. 6

**Edited by:
Petre Frangopol
“Cartea de Știință” Publishing House, 2016, 310 pag.**

GH. BOLDUR-LĂȚESCU

Academia de Studii Economice București

This work, the 6-th in a series with the same title is a detailed analysis of the situation of science and education in Romania.

Keywords: Science, Education in Romania

Lucrarea „Mediocritate și Excelență - o radiografie a științei și învățământului din România”, elaborată de Academician Petre T. Frangopol, reprezintă vol. 6 dintr-o amplă abordare a problemelor științei și învățământului din România. (vol.1-2002; vol. 2 - 2005; vol 3- 2008 ; vol. 4 - 2011; vol. 5 - 2014; vol. 6 - 2016).

Tematica, precum și dimensiunea în ansamblu a operei ne impune să o privim cu deosebit interes și respect. Autorul analizează cu competență și profunzime caracteristică unui eminent cercetător științific și dascăl, diversele fațete ale științei și învățământului din țara noastră. Fiecare din cele 6 volume aduce perspective noi și actualizate ale unuia din cele mai importante domenii din viața intelectuală și socială din țara noastră. Vom începe prin enumerarea capitolelor primelor 5 volume, ceea ce ne va permite să avem o primă și importantă privire asupra vol. 6 și a operei în ansamblu.

Vol. - 1 (2002):

- I. Școala Românească
- II. Știință și Educație ;
- III. Politica Științei și Învățământului
- IV. Știința și Educația în alte țări
- V. Știința și Ecologia
- VI. Știința Alimentației
- VII. Respectul Față de Valoarea Tinerilor
- VIII. File din Istoria Institutului de Fizică Atomică (I)

Vol. - 2 (2005):

- I. Universitatea și Cercetarea Științifică
- II. Educație și Știință
- III. Scientometria în Viața Științifică
- IV. Reviste de Politică Științei
- V. Comportarea Universitarului Autohton
- VI. Ad-Astra Noua Junime Română
- VII. Personalități ale Științei și Tehnologiei Românești
- VIII. Aniversări și Omagieri
- IX. File din Istoria Institutului de Fizică Atomică (II)

Vol. - 3 (2008):

- I. Universitatea și Cercetarea Științifică
- II. Chimia Românească
- III. Personalități ale Istoriei Chimiei Românești
- IV. Poli de Excelență Științifică din România
- V. Scientometria în Viața Științifică
- VI. File din Istoria Institutului de Fizică Atomică (III)
- VII. Amintiri Ieșene (I)

Vol. - 4 (2011):

- I. Politica Științei și a Învățământului
- II. Valoarea Cercetătorilor Tineri de Azi
- III. Educația în România și în alte Țări
- IV. Ctitorii ale Casei Regale în România
- V. File din Istoria Institutului de Fizică Atomică (IV)
- VI. Amintiri Ieșene (II)
- VII. Elite ale Cercetării Științifice din România

Vol.- 5 (2014):

- I. Mediocritate și Excelență în viața Academică și Universitară
- II. Personalități ale Istoriei Științei Românești
- III. Pentru Integrarea Profesiunii de Fizician Medical din România în Standardul

Internațional

- IV. File din Istoria Institutului de Fizică Atomică (V)
- V. Scientometria în Viața Științifică
- VI. Știință și Cultură
- VII. Revista de Politică Științei și Scientometrie - Serie nouă
- VIII. Personalități ale Științei și Tehnologiei Românești
- IX. Amintiri Ieșene (III)
- X. Amintiri Constanțene (I)
- XI. Articole Omagiale
- XII. Varia

În continuare, vom privi mai în detaliu și vom analiza capitolele volumului 6.

După o prefață elogioasă semnată de Academician Marius Andruh și un Cuvânt înainte al autorului, având drept motto din Erasmus (1469-1536), (*Viitorul unei națiuni este hotărât de modul în care aceasta își pregătește tineretul. Oamenii nu se nasc, se formează*) și altul din Spiru Haret (1851-1912), (*Așa cum este astăzi școala, așa va fi și țara mâine*). Capitolul I prezintă cuprinsul a 3 mese rotunde privind politica științei și rolul educației (decembrie 2003, martie 2014, aprilie 2016).

Desprindem următoarele idei esențiale ale acestor manifestări științifice:

- subfinanțarea științei și învățământului din țara noastră;
- starea de mediocritate din învățământ și știință;
- evidențierea domeniilor mai competitive din știința românească;
- după ce la sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul sec. al XX-lea, învățământul și știința din România se structuraseră remarcabil la cel mai bun nivel internațional, perioada comunistă a avut un efect devastator asupra științei și învățământului din România;

- după 1990, nefericita paradigmă comunistă a continuat să influențeze știința și învățământul din România;

- migrația creierelor : mulți cercetători valoroși români au emigrat după 1990 în Occident, fiind atrași de condițiile incomparabil superioare ale exercitării profesiei lor, dar și a unei salarizări decente.

Paragrafele 6-12 din capitolul I prezintă idei remarcabile privind rolul valorilor în dezvoltarea societății; ceea ce a fost valoros în educația tradițională din România trebuie păstrat.

Autorul evidențiază necesitatea orientării spre excelență și modernitate în sectorul academic.

Capitolul II reprezintă o emoționantă prezentare a figurii marelui fizician român Horia Hulubei și a colaboratoarei sale, fizicianul francez Yvette

Cauchois, care, la sfârșitul vieții, a îmbrățișat religia ortodoxă și a fost înmormântată la Mănăstirea Bârsana din Maramureș. De asemenea este evocată personalitatea matematicianului Solomon Marcus cu prilejul împlinirii vârstei de 90 de ani.

Capitolul III este consacrat prezentării unor importante personalități contemporane ale științei românești : Nicolae Victor Zamfir, Gheorghe Benga, Dorel Banabic și Mircea Cucuianu.

În Capitolul IV, Profesorul Petre Frangopol prezintă idei interesante din discuțiile avute cu importanți oameni de știință români: cu Prof. Daniel David despre rolul psihologiei românilor în modernizarea mediului academic; cu Academician Tibor Braun despre rolul Scientometriei pe care el a fondat-o în anul 1979, precum și cu Academicianul Gheorghe Chivu despre rolul cărților vechi în cultura națională.

În Capitolul V urmează relatări deosebit de interesante privind Institutul de Fizică și Inginerie Nucleară „Horia Hulubei”, incluzând și o evocare a celor 60 de ani de fizică la Măgurele.

Capitolul VI este consacrat unor amintiri interesante despre Universitatea „Al. I. Cuza” din Iași.

În Capitolul VII Profesorul Frangopol ne aduce cu emoție în urbea sa natală, Constanța.

Capitolul VIII, intitulat Varia, prezintă, între altele, primul experiment cosmic românesc aprobat de NASA, realizare a Profesorului Emil Chifu de la Universitatea „Babeș Bolyai” din Cluj-Napoca.

În Capitolul IX, autorul se reîntoarce la evocările din urbea sa natală. În „Filele de jurnal” își reamintește cu nostalgie de anii adolescenței când frecventa cu regularitate Biblioteca Județeană Constanța. De asemenea, evocă relația sa amicală cu fondatorul Revistei „Tomisul Cultural” poetul și jurnalistul Iulian Talianu. Doresc să subliniez că „Filele de Jurnal” au un loc deosebit în structura cărții. Profesorul Frangopol care prezintă date excepțional de interesante despre originea familiei sale, coborâtoare din cavalerii franci, care au luptat în timpul Cruciadelor. Unii dintre ei s-au așezat în Mistra, centrul Peloponezului (Grecia), locul unei garnizoane permanente unde au întemeiat familii prin căsătoria cu localnicele. S-au născut „puii francilor” sau *franco poulis*. Poulis în grecește înseamnă pui. De aici a derivat numele de *Frangopoulos*. Ultimul împărat al Constantinopolului, originar din acele locuri și-a luat suita din Peloponez (Mistra). După cucerirea Imperiului Bizantin (1453) de către turci, o parte din etnicii greci s-au refugiat în satele grecești de pe malul Mării Negre (Bulgaria de azi) de unde au migrat în Dobrogea, pe atunci slab populată și practic fără orașe. Treptat, împreună cu alți

„descălecători” de diverse etnii (germani, italieni, bulgari, armeni, evrei etc) în timpul Regelui Carol I, au alcătuit populația română a Dobrogei. Documentele istorice prezentate de Profesorul Frangopol privind strădania dobrogenilor de a fi recunoscuți ca cetățeni români sunt remarcabile și ar merita să fie cercetate și discutate. S-ar oferi, astfel, imaginea reală a superbeii provincii românești, moștenitoarea coloniilor grecești din antichitate și a celor genoveze și venețiene din Evul Mediu.

*
* * *

Revenind, în încheiere, la tema centrală a cărții academicianului Petre Frangopol, considerăm că aceasta reprezintă o pledoarie plină de competență, curaj, talent și căldură pentru știința și învățământul din România pe măsura deosebitei personalități a autorului.